

© 2016 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: Ernst Josephson (1851-1906), *Spiritul apelor* (1882)

Foto autor: © Florin Vitzman

www.cartearomaneasca.ro

Editura CARTEA ROMÂNEASCĂ
București, Calea Victoriei nr. 133, sect. 1

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

SOVIANY, OCTAVIAN

Năluca / Octavian Soviany. – București: Cartea Românească, 2016

ISBN print: 978-973-23-3154-5

ISBN eBook: 978-973-46-6418-4

ISBN PDF: 978-973-46-6419-1

821.135.1-31

Printed in ROMANIA

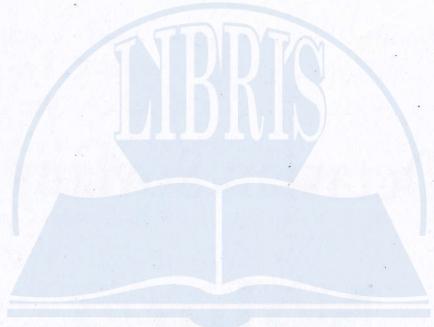
Octavian Soviany

Năluca

roman

CARTEA ROMÂNEASCĂ
2016

1

Când Ada m-a descoperit în maghernița astă din Dristor, eram un om îmbătrânit prematur, un om obosit, un om care nu mai dorea nimic de la viață. Tocmai mă despărțisem de Nadia, tocmai pierdusem o slujbă destul de bănoasă din cauza exceselor mele etilice. Începusem să umblu murdar și neîngrijit, îmi era lene să-mi schimb cămașile și ciorapii, lene să intru sub duș, lene până și să respir. Trăiam de pe azi pe mâine din ceea ce izbuteam să încropesc la calculator în puținele mele momente de luciditate: recenzii și cronică, câteva scurte povestioare, câteva amintiri din copilărie, niscaiva traduceri, pe care revistele mi le plăteau prost sau nu mi le plăteau deloc, aşa că buzunarele mele erau în mare suferință, iar vraful de facturi neachitate se îngroșa de la o săptămână la alta. Nu mai eram în stare să scriu nimic serios. Aveam un roman început, pe care eram convins că nu îl voi isprăvi niciodată, căci îmi dispăruse orice poftă de scris. Nu mă mai interesau nici femeile, ajunsese la concluzia că singurul obiect cu adevărat erotic este moartea. O moarte care aşteptam cu resemnare, ba chiar cu o anume curiozitate, să se producă firesc, adăugând mereu câte ceva în plus la rația zilnică de alcool, căci sunt mult prea laș pentru a-mi pune singur streangul de gât sau pentru a lăsa într-o noapte aragazul deschis.

Cea mai mare parte a banilor mei se ducea pe țigări și pe băutură. Aveam chiar peste drum o cărciumă, unde îmi petreceam cea mai mare parte a timpului, înghițind bere după bere cu o voluptate de sinucigaș, prefăcându-mă că mă uit la televizor și răspunzând monosilabic la încercările timidе ale patronului de

a legă cu mine o conversație. Între anumite ore cărciuma este aproape pustie. Se umple mai ales seara, când încep jocul de table, discuțiile despre fotbal, femei și politică, iar cuvântul pronunțat cu cea mai mare frecvență este denumirea populară a organului genital bărbătesc. De obicei stau singur la masă, n-am fost niciodată un individ prea sociabil și nu pot comunica decât cu persoanele care îmi sunt foarte apropiate, așa că particip foarte rar la discuții, mă mulțumesc să ascult, dar de cele mai multe ori nici măcar nu ascult, pur și simplu mă uit pe pereți. Masa mea e întotdeauna undeava mai la margine. Când vreunul dintre clienții obișnuiți ai localului – aici vin mereu aceleași persoane, toți se cunosc după nume, dar mai cu seamă după porecle, ca și cum ar fi membrii unei familii din care eu personal îmi îngădui însă și nu face parte – vrea să intre în vorbă cu mine, mă simt stânjenit: trebuie să fac pe normalul, iar eu nu mai sunt de multă vreme normal. Din fericire, cei care vor să discute cu mine nu sunt prea numeroși. Faptul că sunt atât de murdar și atât de neîngrijit le provoacă probabil o anumită repulsie, căci cărciuma asta nu e nici pe departe una de lumpeni, e o cărciumă de bărbați serioși, de tați de familie, de pensionari venerabili, de oameni cu mașină și apartament, care nu dau cu siguranță nici doi bani pe unul ca mine. De fapt, statutul meu e aici oarecum similar cu cel al lui Oacă.

Oacă e singurul lumpen pe care patronul îl îngăduie în local, pentru că e relativ curat, nu cere niciodată pe datorie, nu cerșește țigări – eu mai cerșesc câteodată – și își vede de băutura lui fără să deranjeze pe nimeni. Acum cere de pomană în intersecția de la Vergului, căci și-a pierdut agilitatea degetelor, care făcuse pe vremuri din el unul dintre hoții de buzunare cei mai redutabili ai Bucureștiului. Imediat după '90, când plecase să-și încerce talentele în Germania, a făcut însă, ademenit de niște țigani, prostia să se amestece într-o spargere. Tânărașenia astăzi l-a costat șapte ani de pârnaie, care s-au adăugat celor nouă-zece pe care izbutise să-i adune până atunci. În total să tot fie vreo șapte-sprezece – îmi spune Oacă nu fără mândrie. Pentru el, statul la

pușcărie nu are nimic degradant. Susține că n-a muncit niciodată și obișnuiește să adauge, clipind șmecherește din ochi: „Eu m-am născut obosit, dom' inginer”. Din cauza asta evită adăposturile pentru oamenii străzii, unde ar putea să beneficieze de un pat și de o farfurie cu ciorbă: acolo e interzis consumul de alcool, iar azilanților li se solicită uneori să dea zăpada sau să măture frunzele, lucruri pe care Oacă le respinge principal, fiindcă sunt în total dezacord cu concepția lui de viață. Așa că s-a resemnat să înnopteze prin parcuri sau prin subsoluri de bloc, mai rar în mașina vreunui bătrîn caritabil întâlnit din întâmplare la cărciumă, și are doar o singură nemulțumire: că i se ivește foarte rar posibilitatea de a face un duș. De fapt așa am și intrat în vorbă, într-o seară când cărciuma era arhiplină și am reușit să găsesc un loc liber doar la masa lui Oacă, față de care clienții localului păstrează întotdeauna o rezervă politicoasă. Am sorbit pe nerăsuflare două sticle de bere, încercând să-l ignor pe tovarășul meu de masă, care se războia cu un pet la doi litri, din care mai rămăseseră doar câteva degete. Oacă e un bătrân măruntel și foarte zbârcit, îmbrăcat într-un costum cafeniu destul de decent. La el te frapau mai ales ochii, niște ochi mici și negri, foarte însuflețiti, care alergau cu repeziciune în toate părțile, trădând o mare vioiciune de spirit. Din când în când, ochișorii acestia vioi se opreau acum cu o oarecare stăruință asupra mea, ceea ce îmi crea o ușoară senzație de disconfort, căci nu-mi place să fiu privit și consider orice privire prea insistență un adevărat atentat la dreptul meu la intimitate. În definitiv, poate că toți oamenii ar trebui să fie obligați prin lege ca, ori de câte ori își părăsesc vizuinile, să poarte niște ochelari negri, căci să-ți expui ochii în public mi se pare un act la fel de indecent ca și exhibarea organelor genitale și în plus, privirile astea, pe care îi le adreseză cine vrei și cine nu vrei, constituie, fără doar și poate, o formă de hărțuire. N-ar trebui să se vorbească doar despre hărțuire sexuală, ea reprezintă numai un caz particular, ci despre hărțuire în general, pe care poate oamenii normali pot să o suporte cu usurință, dar pentru mine e aproape cu neputință de îndurat

atunci când nu sunt sub influența alcoolului. De astă mi-am scos din funcție soneria și interfonul, de astă am grija să încui mereu ușa de două ori după mine, de astă îmi țin cu săptămânilor telefonul închis, de astă am acoperit până și oglinda din baie cu un prosop. Dar Oacă nu pare a se sinchisi de starea nervilor mei, fiindcă își drege glasul de câteva ori, apoi mă întreabă de-a dreptul, fără fasoane, dacă nu cumva mi se pare că miroase urât. N-a mai apucat să facă o baie de vreo trei săptămâni.

Întrebarea m-a luat pe neașteptate, nu știu nici ce să răspund, nici dacă trebuie să răspund. Privirea lui mă fixea însă cu insistență, solicită stăruitor un răspuns așa că îi spun aproape mecanic, ca și cum aș fi dat o replica învățată pe dinafară, că nu miroase în niciun caz mai urât decât mine. Omul mă privește o clipă nedumerit, îți întinde mâna peste masă, o pune pe umățul meu, mi se uită țintă în ochi, apoi izbucnește într-un râs zgomotos, care acoperă pentru câteva clipe toată hârmălaia din cărciumă. „Să moară mama! Tare... tare de tot! Zi aşa, nu mai urât decât mata!” – face el, printre hohote chelălăite de râs pe care le simt revărsându-se peste mine ca o vomitătură și-mi dau o senzație accentuată de necurătenie. Dacă aș fi băut ceva mai mult de două beri, aș fi părăsit de îndată localul, doza mea zilnică e însă de la șase în sus, iar acasă nu mă așteaptă nici măcar o fizică, doar praful de pe mobile și pânzele mari de păianjen, doar vasele murdare care se împut de o săptămână în chiuveta din bucătărie, doar miroslul acela amestecat de tutun și de corp nespălat, care mi-a impregnat toate hainele și pe care îl port pretutindeni cu mine, ca pe o maladie dezgustătoare. Trag cu ochiul în jur, nu s-a făcut niciun loc liber, toate scaunele sunt ocupate, trebuie să suport mai departe tovărășia lui Oacă.

Acesta a terminat în cele din urmă de râs și îl aud comandanțându-i patronului încă două peturi de bere, unul pentru el și celălalt pentru dom' inginer! Ce idee! E pentru prima dată în viața mea când un cerșetor îmi oferă ceva de băut, creând între noi nu se știe ce familiaritate abjectă, ca și cum am suferi amândoi de aceeași boală venerică, și știu că ar trebui să refuz. Dar

adevărul e că în ultimul timp nu stau prea bine la capitolul demnitate: demnitatea e un marafet pentru oamenii cu venituri fixe, pentru oamenii cu familie, pentru oamenii cu mașină și apartament, pentru oamenii serioși care nu se întreabă tot timpul ca mine, ce vor fuma, ce vor bea și ce vor mâncă a doua zi sau de unde vor mai împrumuta niște bani de supraviețuire. Sigur, altfel aș discuta cu Oacă dacă nu mi-ar fluiera vântul prin buzunare: la ora astă toată averea mea se reduce la o bancnotă de 10 lei și la o duzină de țigări scuturate, așa că, la mama dracului, pomana lui e bine venită, cel puțin nu voi pleca treaz de aici, cel puțin voi avea parte la noapte de câteva ore de somn, cel puțin viața va deveni suportabilă pentru câteva ore. La ce bun atâtea mofturi? În fond, și eu trăiesc din cerșit, până la urmă suntem colegi, dar în timp ce Oacă practică cerșetoria pe față, eu nici măcar n-am curajul să intind cînstit mâna în intersecția de la Vergului, prefer, potrivit naturii mele perverse, să fac datorii!

Cele două peturi se topesc repede, dar Oacă mai comandă un rând. Băutura i-a dezlegat limba.